

Sygn. akt I CSK 452/17

POSTANOWIENIE

Dnia 22 stycznia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szulc

w sprawie z powództwa A. [...] sp. z o.o. w W.

przeciwko A. E., M. S., M. T., A. P. i M. L.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 22 stycznia 2018 r.,

na skutek skarg kasacyjnych pozwanych

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 26 lipca 2016 r., sygn. akt I ACa [...],

odmawia przyjęcia skarg kasacyjnych do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest szczególnym środkiem odwoławczym, którego wymogi określa art. 398⁴ § 1 i 2 k.p.c. wskazując na jej cechy konstrukcyjne i nakładając na skarżącego obowiązek zawarcia w skardze wniosku o przyjęcie do rozpoznania oraz jego uzasadnienia.

Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie, zaś cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie przez skarżącego istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym. W przypadku powołania we wniosku przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. należy sformułować zagadnienie prawne oraz przedstawić odrębną, pogłębioną argumentację prawną wskazującą na zaistnienie powołanej okoliczności uzasadniającej przyjęcie skargi do rozpoznania. Wyjaśnienie przedstawionego problemu musi być konieczne dla rozstrzygnięcia danej sprawy i pozostawać w związku z podstawami skargi, wiążącym z mocy art. 398¹³ § 2 k.p.c. ustalonym stanem faktycznym oraz podstawą zaskarżonego orzeczenia (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 r., nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01 OSNC 2002 r., nr 12, poz. 151, z dnia 23 listopada 2010 r., II CSK 344/10, nie publ., z dnia 21 maja 2013 r., I CSK 53/13, nie publ.). Powołanie we wniosku przesłanki określonej w punkcie drugim wymaga wskazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni, bądź niejednolita jego wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć (zob. m. in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, nie publ., z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, nie publ.).

Skarżący zagadnienia prawne wiążą z wątpliwościami co do skutków upływu, przed zamknięciem rozprawy w sądzie drugiej instancji, terminu zawitego określonego w art. 525 k.s.h. w aspekcie wygaśnięcia odpowiedzialności współników oraz przerwy tego terminu w razie wytoczenia powództwa przed jego

upływem, wpływu przerwy biegu przedawnienia roszczeń wierzyciela wskutek uznania przez dłużnika w postaci spółki jawnej na bieg przedawnienia roszczeń wierzyciela względem wspólników łączącej się spółki jawnej w kontekście ich odpowiedzialności za długi spółki przed połączeniem, zaś potrzebę wykładni art. 525 k.s.h. upatrują w rozbieżności poglądów orzecznictwa co do tego, czy dla zachowania terminu określonego w tym przepisie wystarczy wytoczenie powództwa przez wierzyciela przed jego upływem, czy odpowiedzialność wspólników wygasa, jeżeli termin ten upłynie przed zamknięciem rozprawy przed sądem drugiej instancji.

Skarżący w uzasadnieniu wniosku powołują poglądy części przedstawicieli doktryny dotyczące tożsameria uregulowania zawartego w art. 474 k.s.h. na poparcie stanowiska, że niezależnie od wytoczenia powództwa i sytuacji procesowej upływ terminu powoduje wygaśnięcie odpowiedzialności wspólników za długi spółki przed przekształceniem. Pomijają jednak, że charakter terminu określonego w art. 525 k.s.h. jako terminu zawitego nie budzi wątpliwości, zaś problem skutków upływu terminu w okresie trwania procesu i związanego z tym wygaśnięcia odpowiedzialności wspólników spółki przekształcanej był przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego w uchwałach z dnia 9 lutego 2017 r., III CZP 98/16 (OSNC 2017, nr 10, poz. 109, Glosa 2017 r., nr 3, poz. 5 i 2017, nr 3, poz. 56) oraz III CZP 113/16 (Glosa 2017 r., nr 3, poz. 5, Biul SN 2017 r., nr 2, poz. 7), w których wyrażono pogląd, że dłużnik będący osobą fizyczną ponosi odpowiedzialność na podstawie art. 584¹³ k.s.h., jeżeli wierzyciel wytoczy przeciwko niemu powództwo w okresie biegu terminu określonego w tym przepisie. Uchwały zostały podjęte po analizie art. 584¹³ k.s.h. ale z uwagi na tożsameria charakteru terminu określonego w tym przepisie, terminu wskazanego w art. 525 k.s.h. i terminu z art. 574 k.s.h., do którego odwoływali się skarżący oraz z uwagi na tożsameria uregulowań powodujących wygaśnięcie odpowiedzialności wspólników spółki osobowej łączącej się lub przekształcanej i przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną, pogląd ten ma zastosowanie również w niniejszej sprawie, co usuwa konieczność zarówno dokonywania wykładni prawa, jak i odpowiedzi na zagadnienia prawne. Zagadnienie prawne związane natomiast z art. 35 § 1 k.s.h. i jego stosunkiem do art. 372 k.c. nie może być uznane za zagadnienie istotne wobec dominującej linii zarówno orzecznictwa jak i doktryny uznającej art. 35 § 1

k.s.h. za przepis szczególny w stosunku do art. 372 k.c. z uwagi na akcesoryjny i gwarancyjny charakter odpowiedzialności wspólnika oraz wobec braku możliwości podniesienia zarzutu przedawnienia przez wspólnika w razie utraty zarzutu przez spółkę; z treści tego przepisu wynika bowiem, że wspólnik może podnieść tylko zarzuty przysługujące spółce. Odwołanie się przez skarżących do braku możliwości wpływu na decyzje spółki po ich wystąpieniu ze spółki oraz do zasady słuszności w stosunkach pomiędzy dłużnikiem a wierzycielem nie może być zatem skuteczne.

Skarżący powołali również art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. ale brak jakichkolwiek wywodów w tym przedmiocie uchyla potrzebę odniesienia się do problemu oczywistej zasadności skarg, której powołanie stoi zresztą w sprzeczności z powołaniem zagadnień prawnych i potrzeby wykładni.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skarg kasacyjnych do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). O kosztach zastępstwa procesowego na rzecz powódki nie orzeczono, bo wniosek o ich zasądzenie został w odpowiedzi na skargi kasacyjne powiązany wyłącznie z wnioskiem o oddalenie skarg.

aw

jw